

עפ"א 15392/03 - המערעת, מדינת ישראל נגד המשיב, עבד אגבאריה

בית המשפט המחוזי בחיפה שבתו כבית-משפט לערעוורים פליליים

עפ"א 16-03-15392 מדינת ישראל נ' אגבאריה
בפני כבוד השופט רונית בש
מדינת ישראל
המערעת
נגד
עבד אגבאריה
המשיב

פסק דין

1. ערעור על החלטת בית משפט השלום בחדרה (השופט א' קפלן) (להלן: בית משפט קמא) שניתנה ב-ת.פ. 03/2682 ביום 25.2.16, במסגרת קיבול בית משפט קמא את בקשה המשיב ועיכב את ביצוע צו הריסה השיפוטי שהוטל עליו, זאת עד ליום 25.2.17.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המשיב הוגש כתוב אישום בת"פ 2682 בבית משפט השלום בחדרה, אשר ייחס לו בניה בשטח של כ-300 מ"ר בסמוך לאום אל פרח, ללא היתר כדין ועל מקרקעין שייעודם חקלאי. ביום 26.3.2007 הורשע המשיב בתיק הנ"ל בעבירות של בניה ושימוש ללא היתר כדין, לפי סעיפים 204(א) ו-204(ב) לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965 (להלן: חוק התכנון והבנייה), ובמסגרת גזר הדין הוטל צו הריסה של המבנה הלא חוקי לביצוע על ידי המשיב. שלא צו הריסה ע"י המשיב הוגש נגדו כתוב אישום נוסף נוסף בבית משפט השלום בחיפה תוי"ח 35631-02-10 בGEN אי קיום צו בית משפט. ביום 14.10.2010 הורשע המשיב על ידי בית המשפט השלום בחיפה וניתן צו הריסה שני. במסגרת צו זה נקבע, כי על המשיב להרים את המבנה הלא חוקי עד ליום 1.5.2011, וכי אם לא יעשה כן, המערעת תהא רשאית לבצע את הצו בעצמה החל מיום 1.9.2011.

3. המשיב הגיע בקשה לעיכוב ביצוע צו הריסה הנ"ל (להלן: "הצו" או "צו הריסה") וביום 26.10.2011 נדחתה בקשה זו על ידי בית משפט השלום בחיפה. ערעור שהוגש על החלטה זו נדחה על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה ביום 7.12.2011.

4. המשיב הגיע עתירה מנהלית נגד הוועדה המחוזית לתכנון ובניה חיפה (להלן גם: הוועדה המחוזית), וזה נדחתה ביום 15.4.2012 על ידי בית המשפט המחוזי בחיפה שבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים. ביום 20.2.2013 דחה בית

המשפט העליון ערעור על החלטת בית המשפט המחויז וביום 18.4.2013 דחה בית המשפט העליון בבקשת-arca נספת שהגיש המשיב.

5. בבקשת עיקוב ביצוע נספת שהגיש המשיב לבית משפט שלום בחיפה ביום 23.4.2014 נדחתה גם כן, וכך גם ערעור על החלטה זו. בדוחית הערעור קבע בית המשפט המחויז בחיפה כי תקופת ביצוע הצו על ידי המדינה היא עד ליום 16.9.2013. ביום 22.8.2013 הגיע המשיב בבקשת-arca שנדחתה ביום 12.10.2013.

6. ביום 1.10.2013 הגישה המערערת בבקשת-arca מועד לביצוע הצו על ידה. ביום 10.10.2013 קבע בית משפט השלום בחיפה כי המועד יוארך עד ליום 1.1.2014. על החלטה זו לא הוגש ערעור. המערערת הגישה בבקשת-arca להארכת המועד לביצוע הצו וביום 13.3.2014 קבע בית משפט השלום בחיפה כי המועד יוארך עד ליום 1.9.2014. ערעור על החלטה זו נדחה על ידי בית המשפט המחויז בחיפה. כן נדחו בבקשת-arca רשות ערעור ובבקשת עיקוב ביצוע שהוגש לבית המשפט העליון.

7. בשל אירועים ביטחוניים בקי"ז 2014 (מבחן "צוק איתן") הגישה המערערת בבקשת-arca נספת לביצוע צו הריסה, אליו צורף תצהיר שנחתם על ידי ראש ענף שיטור וקבעה באגף המבצעים של משטרת מחוז חוף, לפיו המשטרה החלה להיערכ למבצע הריסה, אך טרם ביצעה זאת בשל האירועים הביטחוניים הנ"ל. בית משפט השלום דן בבקשת-arca ביום 7.12.2014 וקבע כי המועד יוארך עד ליום 1.1.2015. אולם, בסמוך למועד הדיון נחתם תצהיר נוסף על ידי המשטרה בדבר עיקוב בשל אירועים ביטחוניים, ועל כן ביום 9.12.2014 הוגשה בבקשת-arca נספת מטעם המערערת לממן אורכה. ביום 31.12.2014 קבע בית משפט השלום בחיפה כי המועד יוארך עד ליום 1.3.2015.

8. ביום 2.2.2015 הגיע המשיב בבקשת עיקוב ביצוע נספת, במסגרת נטען כי המשיב יזמ תכנית שהוגשה לוועדה המחויזית לתכנון ובניה במחוז חיפה שמטרתה להכשיר את המבנה. בית משפט השלום בחיפה דחה את הדיון בבקשת הנ"ל עד לאחר מועד התוכניות ועדת המונה של הוועדה וביום 1.4.2015 הוא דחה את הבקשה לעיקוב ביצוע צו הריסה, זאת לאחר שהובא לידייעות כי ביום 25.3.15 נדחתה ועדת המונה בוועדה המחויזית את התוכנית המפורטת עליה נסמכה בבקשת המשיב.

9. בפסק הדין שנitin על ידי ביום 3.5.15 הורייתי בדבר דחית ערעורי של המשיב על החלטתו הנ"ל של בית משפט השלום בחיפה, בהינתן המצב התכנוני הקי"ם לרבות העובדה שהיתר הבניה אינו מצוי בהישג ידו של המשיב. עוד נקבע בפסק הדין, כי נוכח העובדה שלא עלה בידי המערערת לבצע את צו הריסה במשך חדש ימים, מפאת עיקוב ביצוע הצו על רקע הגשת הערעור הנ"ל, ניתנה למערערת ארכה לביצוע צו הריסה, זאת עד ליום 5.7.15. כמו כן ציינתי בפסק דין הנ"ל כי דין בבקשת המשיב בהודעת הערעור לאפשר לו לבצע את צו הריסה בעצמו - להידחות, זאת הן נוכחות תננות משפטי אשר הפר בריגל גסה את צו בית המשפט והן בהינתן ההחלטה שניתנו בהליכים קודמים.

10. בהחלטה מיום 20.7.15, שניתנה ברע"פ 4086/15 דחה בית המשפט העליון (כב' השופט ס' גובראן) את בבקשת רשות הערעור שהגיש המשיב על פסק דין הנ"ל מיום 3.5.15. בית משפט העליון קבע בהחלטה, מהאי לישנא: "גם אני

סביר כי אין מקום להכשיר את הבניה הבלתי חוקית המתקיימת כבר שנים רבות. לאחר שלא קיים אופק תכנוני להכשרת המבנה, הרי שהאינטראס הציבורי של דחיקת התופעה הפסולה של בנייתו בלתי חוקית, גובר. יצוין כי המבקש הגש הודעת עדכון ביום 19.7.2015, במסגרתו הוא מפרט על התקדמותו, כאמור, בהלים מינרליים שנועדו להכשיר את המבנה, אך לא מצאתי כי יש בכך כדי לשנות מהכרעתו".

11. ביום 20.9.15 דחה בית משפט השלום בחרה בקשה שהוגשה מטעם המשיב להבהיר הצו הראשון שניתן במסגרת ת.פ. 2682/03. בבקשתו ביקש המשיב להבהיר את האמור בצו, זאת נוכח טענתו כי כל ההליכים בתיק התייחסו למבנה בגודל 300 מ"ר ובפועל ביתו של המשיב הוא בשטח של 600 מ"ר. ביום 15.10.15 דחה בית משפט השלום בחיפה בקשה דומה לזו שנדחתה, כאמור, ע"י בית המשפט בחרה.

12. המערערת הגישה בבקשת ארכה נוספת, אליה צורף תצהיר שנחתם על ידי תת ניצב ג' חכרוש, סגן מפקד משטרת מחוז חוף, לפיו קיימים צפי ממשי להפרות סדר קשות עת תבוצע ההריסה. בית משפט השלום בחיפה דן בבקשתם ביום 15.11.15 וקבע כי המועד יואר עד ליום 29.11.15, והורה על הגשת תגובה מטעם המשיב. לאחר קבלת תגובה המשיב דחה בית משפט השלום בחיפה את הבקשתו, תוך שביקר את התנהלות המערערת לאור הימנעותה לבצע את צו הריסה שנים רבות מנימים וחותר את החלטתו לפיה צו הריסה יבוצע עד ליום 29.11.15, על כנה.

13. על ההחלטה הנ"ל הוגש ערעור ע"י שני הצדדים בבית המשפט המחוזי בחיפה(כב' השופטת אספרנצה אלון), אשרណון בד בבד יחד עם ערעור המשיב על החלטתו הנ"ל של בית משפט השלום בחרה למתן הנחיות והבהיר גזר הדין בת.פ. 2682/03 ועל החלטת בית משפט השלום בחיפה שדחתה את בקשה המשיב למתן הנחיות לעניין הצו. ביום 10.2.16 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור הוועדה המחויזת ודחה את ערוריו של המשיב. נפסק בפסק הדין הנ"ל, כדלקמן: "אשר על כן, אני קובעת כי לא אוכל להותר את קביעת בית משפט קמא על כנה, אשר דחתה את בקשה הוועדה המקומית להאריך את המועד לביצוע הריסה עד ליום 15.11.29. קידום הלחימה בבניה בלתי חוקית, במיוחד בהיקף בו מדובר, ובഫירה הבוטה והמתמשכת של אגバラיה [המשיב-ר.ב.], מזה לעלה מעשר, מביא לתוצאה כי בבקשת הוועדה המחויזת להאריך את המועד לביצוע צו הריסה, מתאפשרת. הצו יבוצע מוקדם ככל שניתן. מצאתי כי לא היא זה נכון לקבוע תאריך פקיעה לביצועו. חזקה על כל גורמי האכיפה כי יפעלו לאלאר לביצועו, חרף הקשיים והאתגרים הניצבים וזאת, כאמור, לאלאר, ולכל היותר תוך ששה חודשים מהיום. אבהיר כבר עתה, אין הכוונה כי נקבע תאריך "גג" לביצוע הצו שלאחריו יפרק הצו, אלא יש לראותו בבחינת תמרור, המחייב כבר עתה היערכות לביצועו".

14. שבוע לאחר מתן פסק דין הנ"ל של בית המשפט המחוזי, הגיש המשיב בת.פ. 2682/03 בקשה חדשה לעיכוב ביצוע צו הריסה בבית המשפט השלום בחרה, לה נעתר כאמור בית משפט קמא והורה על עיכוב ביצוע צו הריסה ועל כך נסוב ערעור זה של המדינה.

החלטה בית משפט קמא

15. בית משפט קמא ציין בהחלטה, כי בדיון שהתקיים בפני הוצאה תכנית מתארא לעיר אום אל פחים (תכנית מס'

354/0247221). הוטעם כי התכנית יזומה על ידי הוועדה הבין מינית, באמצעות משרד הפנים, וכי היא תוגש בימים הקרובים לוועדה המחוות. בית משפט קמא ציין, כי בדיון בפניו

הוצג אישור מיום 24.2.16 על כך שהוועדה המקומית מבחינתה אישרה את התכנית ללא השגות.

בית משפט קמא בהair, כי התכנית הנ"ל טרם הוצאה בפני בתי המשפט שדנו בעניין עד כה, וודאי שגם אם הוזכרה ברמז בHALICIM שיזמה המערערת - להארכת המועד שהוקצב לה לביצוע צו ההחלטה- הרוי שהמשיב עד כה לא ביקש כל ארכאה בהסתמכו על תוכנית זו.

16. בית משפט קמא התייחס לדברי ב"כ המערערת, לפיהם אישור התכנית החדשה אינו מובטח כלל וכלל, הגם שהוא ביזמת רשות התכנון של המדינה, שכן הוועדה המחוות סוברנית להחלטת לפי שיקול דעתה המוצע. ב"כ המערערת הטיעים בפני בית משפט קמא כי הוועדה המחוות עלולה שלא לאשר את התכנית היה ותשוכנע שהכללת ביתו של המשיב בתחום התכנית נועתה כדי להכשיר את הבניה ללא חוקיות שביצעו. להמחשת האמור לעיל צרף ב"כ המערערת את מכתבו של מר ציון אילוז, מנהל המחלקה לאכיפת דיני מקרקעין בפרקליות המדינה, מכתב מיום 23.12.13 ולפיו עיכוב ביצוע הצו על ידי המדינה יהווה פגעה קשה בשלטון החוק.

17. בית משפט קמא לא חלק באופן עקרוני על הדברים העולים מהמסמך הנ"ל, תוך שהדגיש כי צוים של בית המשפט צריך לקיים ובזמן. עם זאת, קבע בית משפט קמא בהחלטתו מושא הערעור כי: "המקרה שבפניינו רגיל, באשר התכנית כל כולה ביזמת רשות התכנון של המדינה והסיכוי לגליזציה של הבניה הוא סיכוי מצוין. שלטון החוק הוא עיקרי חשוב מאד אך בסופו של דבר החוק נועד לשרת את האזרחים ולא למשול בהם. ביצוע צו ההחלטה קרוב כל כך להגשת התכנית שתגאל אף אנשים ממוצקמת הבניה שלהם לא ישרת תכילת חברותית רואה אלא תזרע יואש ותחושא שיד אחת של הרשות אינה יודעת את אשר עשו הידי השניות. אישור התכנית, גם אם יארך זמן, הוא כמעט ודאי, וממנו קצירה הדרך לגליזציה של הבניה נשוא תיק זה, או לפחות חלק נכבד ממנו, אך שטעמי הדבר הנכון לעשותו הוא מתן אורך לבחינת העניין בחלוフ שנה מהיום".

נימוקי הودעת הערעור

18. במסגרת נימוקי הודעת הערעור מצינית המערערת את חומרת עבירות הבניה שהפכו ל"מכת מדינה". הוטעם כי חומרה זו מתחדדת נוכח קבועותיהם של בתי המשפט השונים שדנו בעניינו של המשיב ולפיהן מדובר במקרה של זיהול מובהק בשלטון החוק ובהחלטות בתי המשפט. המערערת מדגישה כי נוכחות החומרה הרבה וההתרסה שיש בהmesh עדות על תילו של בית המשפט, מעורבים ראשי מערכת האכיפה בתיק זה והם הביעו לא אחת את מחויבותם לביצוע הצו. מוביל להタルם מהביקורת שספגה המערערת מצד בתי המשפט בגין בקשوتיה להארכת מועד לביצוע צו ההחלטה, מבניה המערערת כי עיכוב ביצוע הצו בשלב זה, ללא עילה של ממש המצדיקה זאת, מהוות מכחה קשה לאכיפת החוק, שאין להשלים עימה.

19. לטענת המערערת, טעה בית משפט קמא בקביעתו כי עמידת המערערת על קיום שלטון החוק במקרה זה לא

נoudה לשרת את האזרחים. הוטעם כי שירות האזרחים כולל גם שמירה על עקרונות התכנון. המערערת מבירה כי שלטון החוק אכן מחיב לשרת את האינטרס הציבורי, אך מטער ראייה של כל הציבור ולא רק מתוך התבוננות צרה, כפי שלטעת המערערת עשה בבית משפט קמא במקורה זה. המערערת מטעימה כי שלטון החוק כולל גם מאבק בבניה הלא חוקית, מה גם ששאר תושבי האזור לא נטלו החוק לידים ולא בנו בית מגורים במקום שלא נועד לכך וכן לא זללו בצוות בית משפט.

20. עוד טוענת המערערת, כי בית משפט קמא שגה בהבנת ההליכים התכנוניים ובקביעותיו באשר לsicio ההכרזה של המבנה. הוטעם כי על גיבושה של התוכנית הכלכלנית של העיר אומ אל פחם מופקד צוות בין משרד שטאקיידו להיכנס בנעלי היוז ולהיכין את התוכנית. המערערת טוענת כי בית משפט קמא טעה עת שקבע כי התוכנית היא ביוזמת רשותות התכנון ועל כן הסıcıו לגילזציה הוא מצוין. עוד הוטעם, כי מדובר על תכנית שהוצאות אשר נכנס בנעלי העירייה יוזם, והוא יכולה נушטה בהתאם לדרישות העירייה. צוין כי אין במוערבות הוצאות כדי להשילר על sicio הכרשתה. המערערת מדגישה, כי אין כל וודאות כי הוועדה המחויזת תאשר שינוי של ייעוד הקרקע עליה ניצב המבנה, לגבי קבעה הוועדה המחויזת ביום 5.8.15 קביעות המלמדות על הסטייגות תכנונית מאישור תכנית לגבי המבנה.

21. עוד טוענת המערערת, כי לא ברור על מה נסמכה קביעתו של בית משפט קמא כי "בוצע הצו קרוב כל כך להגשת התוכנית שתגאל אף אנשים ממוקמת הבניה שלהם לא ישרת תכילת חברותית ראייה אלא תזרע יOSH ותחושה שיד אחת של הרשותות אינה יודעת את אשר עושה היד השנייה". המערערת מטעימה כי המשיב מייצג את עצמו בלבד, תוך שאר התושבים ממתינים בסבלנות, למראות מזוקת הבניה, על מנת לבנות חוק בהתאם לתוכנית שתואשר ולא בהתאם לתוכנית שתוגש בקרוב. נטען כי דזוקא עיכוב ביצוע הצו יזרע יOSH בלב אותם אנשים שהמתינו בסבלנות ולא נטלו החוק לידיים.

22. המערערת מצינית כי פסק דין הנ"ל של בית המשפט המחויז בחיפה (כב' השופט אספרנצה אלון) באשר לאופק התכנוני ניתן ימים ספורים בלבד לפני ניתנה ההחלטה מושא הערוור, ולפיו לא עולה התרשומות כי קיימים אופק תכנוני לבנייה. אי לכך טוענת המערערת, כי טעה בית משפט קמא עת שראה בהמלצת הוועדה המקומית להפקדת התוכנית, שינוי נסיבות, כאשר ודאי שאין שינוי נסיבות שיש בו כדי לסתות מקביעות כל העררכאות שנדרנו בעבור. המערערת מדגישה כי הוועדה המחויזת קבעה בעבר כי תנאי ראשוני להגשת התוכנית הנקודתית היא הפקדת התוכנית הכלכלנית, לרבות שינוי ייעוד הקרקע עליה ניצב המבנה, תנאי שטרם התקיימם.

23. המערערת טוענת כי בסתייה של בית משפט קמא מהכרעות העררכאות השונות שדרנו בפרשה, יש משום פגיעה בוודאות משפטית ובכבוד החלטתו שיפוטיות. לטענת המערערת, בית משפט קמא בהחלטתו, הפך הלכה למעשה את פסק דין הנ"ל של בית המשפט המחויז לאות מתה שאין לה כל ממשמעות, תוצאה שעמה אין להשלים.

24. לפיקר, עותרת המערערת כי בית המשפט יקבל את הערוור ויבטל את עיכוב ביצוע צו ההריסה.

סיכום הצדדים בדין

25. בדือน בפנוי ביום 15.5.16 טענו באי כוח הצדדים זה בכה וזה בכה. ב"כ המערערת חזר על האמור בהודעת העreau, תוך שהדגיש כי מדובר בבנייה שהחלה בשנת 2003, תוך שהמצביע הפר צוים מנהליים. הוטעם על ידי ב"כ המערערת כי נכון החשיבות בהריסת הבניה, פנה פרקליט המדינה למפק"ל המשטרה בעניין זה. ב"כ המערערת ביקש לדוחות מכל וכל את הטענות לפיהן ישנו אופק תכנוני קרוב, תוך שטען כי מעת מתן צו הריסה, טוען ב"כ המצביע שוב ושוב כי יותר נמצא נמצוא בהישג יד. עוד נתען על ידי ב"כ המערערת כי החלטת בית משפט קמא ניתנה שבועיים בלבד לאחר מתן פסק דין הנ"ל של בית המשפט המחויזי (כב' השופטת אלון) בו נקבע: "לא שוכנעתי כי יש ממש בטענותיו כי יש אופק תכנוני, לבטח שאין לומר כי יותר הבניה בהישג יד מיידי".

26. צוין ע"י ב"כ המערערת כי כדי שיתקבל היתר לבניה נדרש אישור של התוכנית המפוררת הנקודתית, וכן כי התוכנית הנקודתית שהוגשה מטעם המצביע נדחתה כבר בשנת 2015. ב"כ המערערת הבahir כי הוועדה המחויזית קבעה בעניין התוכנית הנקודתית, כי לא ניתן להפקידה כפי שהוגשה וכי אחד התנאים שבתקיימם ניתן יהיה לבחון את התוכנית הנקודתית הולא הפקדת התוכנית הכלכלנית על ידי הוועדה המחויזית. הוטעם בנזקודה זו כי אף בחודש يول' תדון הוועדה המחויזית בבקשתה להפקדת התוכנית הכלכלנית. ב"כ המערערת הבahir כי אף אם יחולט להפקיד את התוכנית הכלכלנית, ללא תנאים, ויאושר השטח שבפנינו כسطح לפיתוח, הרי שרק אז אפשר יהיה להתחיל לבחון את התוכנית הנקודתית שתכלייתה להקשר עבירות בנייה. ב"כ המערערת טוען כי אף אם תחליט הוועדה המחויזית כי היא מתעלמת מהשיקול של מניעת יעדוז עבריות ובסופה של דבר תאושר התוכנית הנקודתית, לאחר דחינת התנגדויות, הרי שרק אז יוכל המצביע להגיש בקשה להיתר בנייה, אך שאין מדובר בהיתר המצוי בהישג יד. לטענת ב"כ המערערת, רק במידה שהוועדה המחויזית תחליט תחילת להפקיד תוכנית מתאר כלכלנית, כפי שעולה מההחלטה המחויזית (נספח כ"ז להודעת העreau). נוכח בכך ייה לשוב ולדון בתוכנית הנקודתית, כאמור דחינת התנגדויות, הרי שרק אז יוכל המבנה להריסה, רק אז ניתן יהיה לחשוף לאוקף תכנוני להקשר הבניה וביקש לקבל את ערעור המדינה ולבטל את החלטת בית משפט קמא.

27. ב"כ המצביע טען, כי ביום 15.2.16 הוגש מטעם המצביע תוכנית נקודתית התואמת את תוכנית המתאר הכלכלנית שנערכה על ידי משרד הפנים - הוועדה הבין משרדית. ב"כ המצביע טען, כי למעשה מדובר בשתי תוכניות שונות וכי בעית שניתנה החלטת בית משפט קמא הפקידה אר וرك התוכנית הנקודתית וכי ביום הלהיר התוכני מצוי בשלבים מתקדמים יותר. צוין כי הוועדה המקומית הפקידה בתנאים את התוכנית המפוררת הנקודתית שהגיש המצביע והעבירה אותה לוועדה המחויזית, זאת ביום 24.2.16. ב"כ המצביע טען כי הוועדה המקומית ברכה על הגשת תוכנית מפוררת נקודתית שהינה בהתאם לתוכנית המתאר הכלכלנית. טוען כי מולאו תנאי הסף שנדרשו על ידי הוועדה המחויזית לצורך הפקדת התוכנית הנקודתית וכי בעת קבוע דין דיוון בוועדה המחויזית בעניין תוכנית המתאר הכלכלנית, זאת ביום 25.7.16. ב"כ המצביע ציין עוד, כי על מנת לנקטו משנה זהירות, הוגש מטעם המצביע לוועדה המקומית גם בקשה לאישור לשימוש חורג. בהתייחסו לפסק הדין הנ"ל של בית המשפט המחויזי בחיפה (כב' השופטת אספרנצה אלון), אשר ניתן זמן קצר לפני הגשת בקשה המצביע למתן ארכאה לביצוע צו הריסה, טוען ב"כ המצביע, כי ההתקדמות בתוכנית הנ"ל לא הייתה מצויה בפני בית המשפט המחויזי עת שניתנו פסק הדין הנ"ל ביום 10.2.16. עוד לטענת ב"כ המצביע, מוסדות התכנונמנטיםילקמתתוכניתהכשרהלמבנה הלא חוקי בעודשהפרקליטותפעלתליךודמההריסתו.

28. ב"כ המצביע הדגיש בדיון בפנוי את תנאי המגורים הקשים של מרבית תושבי העיר אום אל פחים בכל ושל המצביע בפרט, בהינתן מצוקת הבניה הקיימת באזור הערבי. לפיך ונוכח המצב התכנוני העדכני, ניתען על ידי ב"כ

המשיב, ביקש ב"כ המשיב לדוחות את הערעור בתיק זה.

דין והכרעה

29. אקדמי ואצין כי לדידי מן הראו לקבל את ערעורה של המדינה בתיק זה ולבטל את החלטת בית משפט קמא, לפיה ניתנה-camera כאמור למשיב עד ליום 25.2.17 ארכה לביצוע צו הריסה, זאת מן הנימוקים שיבוואו יופרטו בסעיפים להלן.

30. בית המשפט העליון בשורה ארוכה של החלטות התייחס לתנאים הנדרשים על מנת שבית המשפט "יעתר לבקשה למתן ארכה לביצוע צו הריסה שיפוטי, המוגשת מכוח סעיף 207 לחוק התכנון והבנייה. כך, למשל, נאמרו הדברים הבאים בرع"פ 3146/07 ג'ידר נ' מדינת ישראל- הוועדה המחויזת לתכנון ובנייה (12.4.07):

"לא מצאתם ממש גם בטענות הנוספת של המבוקש. בבואה להכריע בבקשתה להארכת מועד לביצוע צו הריסה, רשאי בית-המשפט לעורק "אייזון לשעה" בין הצורך לעמוד על קיומו של החוק ובין צרכיו של הפרט (רע"פ 5086/97 בן חור נגד עיריית ת"א-יפו, פ"ד נא(4) 645, 625). במקרה דנן, אין עסקין בתכנית מתאר מאושרת ובמצב שרישון הבניה נמצא בהישג יד ורק עיכוב פורמלי מעכב את הכשרת המבנה. להיפך, מדובר בתחלתו של תהליך ארוך ומורכב, שסיכוייו נכון לעת הזה אינם ידועים, ואףלו תאושר תכנית המתאר ותיכנס לתקוף, יהיה על המבוקש להגיש בקשה להיתור בניה, וגם הליך זה דרכו להימשך זמן לא מבוטל".

31. ומהתאם להכא: אף במקרה שבפנינו אין מדובר במצב של אחר אישור תכנית המתאר הכלכלנית של אום אל פחם או של אחר אישור התכנית המפורטת הנΚודתית שהגיש המשיב. ודוק, רק בחודש יולי 2016 עתידה הוועדה המחויזת לתכנון ובנייה לדון בשאלת הפקדת תכנית המתאר הכלכלנית הנ"ל של העיר אום אל פחם. בנסיבות זו ניתן כי מצד ב"כ המערערת בטיעונו בפני, לפחות טרם נדרשה הוועדה המחויזת לדין בתכנית המפוררת הנΚודתית ובר, לפיקר, כי בשלב זה מתן היתר לבניה הלא חוקית אינו מצוי בטוחה הנראה לעין. עוד אוסף כי הוועדה המחויזת בהחלטתה מיום 5.8.15 (נספח כ"ז להודעת הערעור) קבעה כי קיימות סיבות רבות המצדיקות את דחיתת התכנית הנΚודתית, שיעיקרן עמדת הוועדה המחויזת כי התכנית אינה עומדת בסטנדרטים תכוניים וכל מהותה לגילוייה של עבריות בניה.

עוד נקבע בהחלטה הנ"ל, כי רק במידה שהוועדה המחויזת תחליט להפקיד תכנית מתאר כללנית, המאפשרת פיתוח למגורים בשטח בו ממוקמת הבניה, רק אז ניתן יהיה לשוב ולדון בתכנון במקום זה, זאת במסגרת של תכנון כולל של המקום ולא כתכנית נΚודתית.

32. כאמור לעיל אוסף, כי אין להתעלם מכך שעסקין בצו הרישה שניתן לפני שנים רבות ואשר טרם בוצע, דבר הממחיש את הפגיעה בשלטון החוק והמשפט במדינתנו. המשיב הגיע עד כה מספר רב של בקשות וכן ערעורים, זאת על מנת לעכב את ביצועו של צו הריסה השיפוטי, דבר המניצח קיומו של מבנה לא חוקי רחב היקף (קיים שטחו של המבנה הלא חוקי הוא כ-600 מ"ר). זאת ועוד, המבנה הלא חוקי של המשיב משמש למגורים על קרקע שיועודה

חקלאי, דבר נוסף הממחיש את הפגיעה הקשה בדיני התכנון והבנייה.

33. בرع"פ 4979/14 סלאח ג'מאן נ' מדינת ישראל (20.7.14) נאמרו הדברים הבאים שיפים בענייננו:

"כידוע, משוכה גבוהה עומדת בפניו של נאשם, אשר מבקש מבית המשפט להורות על עיקוב ביצוע צו הרישה (רע"פ 1288/04 נימר נ' י"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, ירושלים (9.3.2004); רע"פ 4007/14 ספיר-קדמת עדן בע"מ נ' מדינת ישראל - הוועדה המרחיבת לתכנון ולבניה שرون (12.6.2014)). בעניינו, משוכה זו היא משמעותית עוד יותר, כיוון שהבקשה לעיקוב ביצוע הוגשה בחלוף שנים ארוכות מן המועד שבו ניתן גזר הדין".

ובהמשך החלטה הנ"ל נקבע: "ככל, במקרים המתאים, עשוי בית המשפט להורות כי צו הרישה יכנס לתקף בחלוף פרק זמן מסוים, בו תינתן לנאים הזדמנויות להcsiור את הבניה הבלתי-חוקית. יחד עם זאת, יש לדוחות מכל וכל את הסבראה, לפיו ביצוע צו הרישה יעוכב, כל עוד עומדים על הפרק הליכים תכנוניים כלשהם. בעניינו, ניתן למבקשים שנים ארוכות, ואולי ארוכות מדי, להסדיר את אישור הבניה. למשל עליה בידם לעשות כן, אין כל מקום להמשיך ולהורות על עיקוב ביצוע הרישה. יובהר, כי גם כו, אין דבר המונע מן המבקשים להפסיק ולנקוט הליכים תכנוניים כדי, על מנת לקבל היתר בניה; ואולם, הבניה הבלתי חוקית, אשר בוצעה על-ידי המבקשים לפני מעלה מרבע שנים, דינה להירהס".

34. כך גם במקרה דנן הוגשה הבקשה לעיקוב ביצוע צו הרישה שנים רבות לאחר מתן גזר הדין בו הושת על המשיב הצו הנ"ל. במהלך השנים הנ"ל לא הוכשרה הבניה הלא חוקית וגם כו לא מצו היתר הבניה בטוחה הנרא לעין. לפיכך, דין הבניה הבלתי חוקית העומדת על תילא מזה זמן רב על קרקע חקלאית - להיארס ואין מקום לאפשר עיקוב ביצוע של צו הרישה לתקופה נוספת.

35. לא ניתן להתעלם במקרה שבפניו מכך שבבקשת המשיב בפני בית משפט קמא לעיקוב ביצוע צו הרישה, הוגשה כשבועיים בלבד לאחר שבית המשפט המחויז בחיפה (כב' השופטת אספרנצה אלון) הביע את דבריו בפסק הדין שנitin ביום 10.2.16 בשני ערעורים שהגיש המשיב ובערעור שכגד שהגישה המדינה (עפ"א 15-12-52980; עפ"א 15-11-62600; עפ"א 15-11-62600),

זאת כמו לישנא: "בנסיבות תיק זה, האיזון הנכון מחייב לאפשר קיומם החוקי ומונעת המשך הפרטו הבוטה והמתמשכת על ידי אגbara [המשיב]. יש לזכור כי כל בקשותיו של אגbara להארכת מועד ביצוע הצו והערעוריהם על החלטות אלו, נדחו. לא שוכנעתו גם כי יש ממש בטענותיו כו באשר לקיומו של אופק תכנוני, לבטח שאין לומר כי היתר הבניה ב'הישג יד מיידי'. התנגדות אגbara לכך להארכת מועד לביצוע צו על ידי הוועדה, משולה לה策הה כי אין בכוונתו לקיים החלטות שיפוטיות ובצד הצהרה זו, בקשה, כי בית המשפט יתר לו להתעלם מהחלטות שיפוטיות ובכך להוותיר את המבנה הלא חוקי על כנו ללא הגבלה של זמן".

36. המשיב הגיש, כאמור, את בקשתו לעיכוב ביצוע צו ההוריסה טרם יבשה הדיו בפסק דין הנ"ל של בית המשפט המחוזי, הקובל כי בית המשפט לא שוכנע כי יש ממש בטענות המשיב באשר לקיומו של אופק תכנוני וכי ברוי כי היתר הבניה אינו מצוי ב"הישג יד מיידי". התמונה התכנונית מАЗ מתן פסק הדין, כפי שתוארה בדיון בפניו ב"כ המשיב, אינה מלמדת כי היתר הבניה מצוי כiom בטוחה הנראה לעין, שהרי לא אושרה אף אחת מהתכניות התייחסות אליהן התייחס ב"כ המשיב בדבריו.

37. אשר על כן, ובנסיבות העניין, דין ערעורה של המדינה בתיק זה להתקבל ואין מקום לאפשר את המשך קיומו של המבנה רחוב ההיקף למגרורים על קרקע חקלאית ובכך להנzieח את הפגיעה הקשה במבנה התכנוני ובידי התכנון והבנייה.

38. סיכומו של דבר, הריני לקבל את ערעור המדינה ולהורות בדבר ביטול החלטת בית משפט קמא שהורתה כי עוכב ביצוע צו ההוריסה השיפוטי עד ליום 25.2.17.

המציאות תמציא פסק דין זה לב"כ הצדדים.

נitan היום, ח' אייר תשע"ו, 16 Mai 2016, בהעדר הצדדים.